

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nyborg Realskole.

Skoleaaret 1859—60.

— * * * * —

Nyborg.

Trykt hos N. C. Schmidt.

1860.

Statens pædagogiske Skoleansættig
København V.

Æfterretninger

om

Nyborg Realskole

for

Skoletæret 1859-60

ved

Hommel,
Skelens Forstander.

Nyborg.

Trykt hos N. C. Schmidt.

1860.

Bed Ekamen i Juli 1859 var Realskolen besøgt af 76 Elever. Heraf udgik efter Ekamen 6, hvorfaf 1 blev optaget i Odense Kathedralskoles 4de studerende Klasse; af nye Elever optoges 8, saa at Skoleaaret begyndte med 78 Elever. Af disse er i Aarets Løb 1 afgaaet ved Døden af Skarlagensfeber, et Dødsfald der var saameget sorgeligt, da han ej alene var en lovende Elev, men ogsaa sine Forældres eneste Barn; 3 ere udgaaede i dette Foraar efter deres Confirmation, og 1 er indkommet i Skolen, der saaledes for Tiden tæller 76 Elever, som ere fordeelte i Skolens 4 Klasser med

19 i 1ste Klasse

25 i 2den —

19 i 3die —

13 i 4de —

I det forløbne Aar ere Skolens Lokaler blevne udvidede og hensigtsmæssigere indrettede, idet et Savn, der allerede var føleligt, da Lokalelet benyttedes af Nyborg lærde Skole, er blevet afhjulpet derved, at Klasserne ere blevne forbundne ved en Corridor, saa at hvert Lokale nu har sin egen Indgang, medens Eleverne tidligere maatte gaae igjennem hverandres Klasse. Efter denne Forandring have Lokalerne faaet følgende Størrelse:

4de Klasse 3933 Cubifod

3die — 3391 —

2den — 3230 —

1ste — 2304 —

De maanedlige Skolepenge ere uforandrede som forrige Åar, nemlig for en Elev i 1ste Klasse 1 $\text{sp} 48 \beta$, i 2den og 3die Klasse 2 $\text{sp} 48 \beta$, i 4de Klasse 2 $\text{sp} 48 \beta$. For flere Brødre indtræder Moderation i denne Betaling, saaledes at for 2 Brødre afdrages i den maanedlige Betaling 2 k for hver, for 3 Brødre 3 k for hver, for 4 Brødre 4 k for hver. Fra Undervisning paa Skolen nyder for Tiden 2 Elever, 8 betale halv Skolecontingent og for 2 Elever betales Skolepengene af Hans Majestæts Civilliste.

Undervisningen paa Skolen har været meddeelt foruden af Forstanderen af:

Adjunct Langberg.

Ordin. Catechet og første Lærer ved Borgersskolen Tolstrup.

Lærer ved Borgersskolen Jørgensen.

Lærerne ved Friskolen Høeg, Melchior og Hansen.

Skrivelærer Koch.

Controleur Poulsen.

Organist Simonsen i Sang.

Materialskriver Petersen i geometrisk Tegning og Frihaands-tegning.

Fagenes ugentlige Timeantal har i det forløbne Åar været følgende:

	1ste Kl.	2den Kl.	3die Kl.	4de Kl.
Religion	2	2	3	3
Dansk	12—10	7	4	4
Tysk	—2	4	4	4
Fransk		1	2	3
Engelsk			2	3
Historie		2	2	2
Geografi	1	3	2	3
Naturhistorie			2	2
Geometri			2	2
Arithmetik			2	2
Regning	7	6	4	3
Skrivning	6	5	3	2
Tegning			2	2
Sang		1	1	1
	28	31	35	35

Mærk. Ærvinden ovenstaende Timeantal har 4de Klassens ældste Hødeling desuden haft 6 à 7 Timers ugentlig Undervisning ved et Repetitionscursus.

I Gymnastik og Svømning undervises 2 Timer ugentlig af Gymnastiklæreren ved 19de Bataillon, Sergeant Petersen med Assisterenter *).

*). Med Hensyn til Gymnastikundervisningen har jeg Anledning til at gjøre Elevernes Forældre og Værger opmærksom paa, at jeg ifølge de gældende Anordninger for Skolevæsenet ikke kan frigøre nogen Elev for denne Undervisning, uden Forældrenes Ønske er ledsgaget af Lægeattest, hvorefter der er særlige Grunde for en saadan Fritagelse enten for bestandig eller for en Tid.

Siden September forrige Aar er læst:

Religion.

1ste Klasse (Høeg). Fortællingerne af det gamle Testamente ere mundtlig gjennemgaaede efter Schnorr v. Carolsfelds' Billeder til Biblen. En Deel Psalmer.

2den Klasse (Høeg). Efter Balslevs Bibelhistorie det nye Testamente. Af Catechismus de 10 Bud og Troesartiklerne. En Deel Psalmer.

3die Klasse (Tolstrup). Efter Balslevs Bibelhistorie det gamle Testamente (under hele Undervisningen er tilfortalt af Bibelen). Af Balslevs Forklaring til Luthers Catechismus § 1—§ 55. En Deel Psalmer.

4de Klasse (Tolstrup). Efter Balslevs Bibelhistorie det gamle Testamente (tilfortalt af Bibelen og de Flinkere lært efter Müllers „Udtog af Bibelen“). Balles Lærebog Cap. 1. 2. 6. og 8. Bibelforklaring (Johannes Evangl.) En Deel Psalmer.

Dansk.

1ste Klasse (Hansen og Koch). Hjorts Børneven A til Side 147 B til Side 22. Cursorisk Læsning. Øvelse i Stavning samt Usskrivning efter en trykt Bog. En Deel Digte ere lært udenad efter Trydes Digte og Ruum.

2den Klasse (Langberg). Hjorts Børneven: Fortællingerne og Versene. Afselingen: Om Verden, Pattedypene, Huglene, Fjellene. Øvelse i cursorisk Læsning og Gjengivelse af det Læste. Vers udenad efter Holsts mindre poetiske Læsebog. Stiløvelse (Stavning og Nedskrivning).

3die Klasse (Langberg). Krossings danske Grammatik med Øvelse i Analyse. Læsning deels efter Hjorts Børneven

deels efter Molbechs Eventyr. Vers udenad efter Holsts mindre poetiske Læsebog. Stil, deels Dictat i Forbindelse med Interpunctionslæren, deels Smaahistorier og Fortællinger efter Oplæsning og mundtlig Fortælling.

4de Klasse (Langberg). Boysens danske Grammatik; Analyse i Forbindelse med Læren om den danske Stil. Cursevist Læsning i flere danske Forfattere, især Oehlenschläger, Ingemann, Andersen. Vers udenad efter Holsts større poetiske Læsebog. Ugentlig 2 Stile, deels Opgaver, historiske og rai-sonnerende af lettere Indhold, deels Dictat af fortrinligere stilistiske Stykker. Eldste Afdeling har desuden ugentlig havt en særegen Opgave.

Tydk.

1ste Klasse (Koch). Hallagers Læsebog: Oplæsning Side 34—54, ordret Oversættelse Side 1—14.

2den Klasse (Hommel). Hallagers Læsebog. A. Side 115—148, B. Side 34—56, C. Side 1—14, Oversættelse med tilhørende Glosor. Af Grammatiken er gjennemgaaet Hjælpe-verberne og de regelmæssige Verber, samt de Ord, der declineres som den bestemte og ubestemte Artikel, Adjectivenes Declination og Comparison, Talordene og de personlige Pronominer.

3die Klasse (Hommel). Rungs Læsebog Side 34—83. Efter Meyers Grammatik Formlæren (kun de vigtigste af de uregelmæssige Verber). 1 Time ugentlig er anvendt til Analyse og mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydk efter Jürs og Rungs Materialier.

4de Klasse (Hommel). Schillers „Geschichte des dreißigjährigen Kriegs“ Side 177 til (254) 305. Formlæren og det Vigtigste af Syntaxen efter Meyers Grammatik og Grønbergs Stiløvelsebog. 2 Timer ugentlig er anvendt til mundt-

lig og skriftlig Oversættelse fra Dansk til Tysk efter Jürs og Rungs Materialier og Grønbergs Stiiløvelsebog.

Fransæ.

2den Klasse (Poulsen). Ahns praktiske Lærebog i det franske Sprog Nr. 1—20 er mundtlig gjennemgaaet.

3die Klasse (Hommel). Ahns Lærebog A. Nr. 61—101. B. Nr. 1—43. Med begge Partier ere Stykkerne gjennemgaaede mundtlig og skriftlig og den dertil hørende Grammatik indøvet.

4de Klasse (Poulsen). A. Borrings franske Læsebog for Mellemklasserne Side 134—165. B. Ahns Lærebog 2den Afdeling Nr. 68—88. Efter Borrings Grammatik er det Vigtigste af Formlæren gjennemgaaet. 1 Time ugentlig er anvendt deels til mundtlig Oversættelse paa Fransæ efter Ahns Lærebog 1ste Afd. Nr. 139—2den Afd. Nr. 12, deels til Stiil.

Engelsæ.

3die Klasse (Hommel). Listovs engelske Elementarbog A. har gjennemgaaet fra Nr. 14—26. B. Nr. 1—12. Stykkerne ere gjennemgaaede baade mundtlig og skriftlig og den dertil hørende Grammatik indøvet.

4de Klasse (Hommel). Nepps „English Stories“ A. Side 78—123. B. Side 1—30. Efter Mariboes Grammatik Formlæren. 1 Time ugentlig er anvendt til Stiil og mundtlig Oversættelse fra Dansk til Engelsæ.

Historie.

2den Klasse (Langberg). Fædrelandets Sagnhistorie efter mundtlig Fortælling. Efter Roseds (Thriges) Fædrelands historie: Forfra til Knud d. Store.

3de Klasse (Langberg). Efter Rosfods Hædrelands historie ved Thrige: Hvorfra til Frederik d. 4de.

4de Klasse (Langberg). Efter Rosfods fragmentariske Verdenshistorie: Middelalderens; den nyere Historie til Tredive-aarskrigen. Allens Danmarks Historie til de oldenborgske Konger. Eldste Afdeling har gjennemgaet hele Rosfods fragmentariske Historie og Allens Danmarkshistorie.

Geographi.

1ste Klasse (Hansen). En almindelig Oversigt over Landene og Havene paa Jordkloden. Landene i Europa med deres Grændser, Hovedstæder, Floder samt tilstødende Have.

2den Klasse (Langberg). Efter Langbergs forberedende Geographi: Oversigt over alle Verdensdelene. Efter Rosfods Geographi ved Thrige: Nogle af Landene i Europa.

3de Klasse (Langberg). Efter Rosfods Geographi ved Thrige: Frankrig, Spanien, Portugal, Holland, Belgien, Schweiz, Italien, Preussen, Østrig, Tyskland, Tyrkiet, Grækenland.

4de Klasse (Langberg). Efter Millings Geographi: Europa og Asien.

Naturhistorie.

3de Klasse (Langberg). Efter Hjorts Lærebog. Om Verden, Jorden, de climatiske Forhold, Menneskeracerne, Patte-dyrene og Fuglene.

4de Klasse (Langberg). Efter Krogers Lærebog: Plante-dyrene, Bløddyrene, Insectorne, Fiskene, Krybdyrene.

Geometri.

3de Klasse (Hommel). Efter Mundts Plangeometri fra Nr. 1 til Nr. 98.

4de Klasse (Hommel). Efter Mundts Plangeometri A. fra Nr. 384 til Enden, samt repeteret hele Bogen, B. fra Nr.

123 til Nr. 232. Efter Mundts Stereometri har A. desuden gjennemgaaet, med Forbigaaelse af det der hører til Begreberne Symetri og Ligedannethed, de vigtigste Sætninger til Fladers og Legemers Udmaaling, hvilket stadtig er indøvet ved skriftlige Opgaver.

Arithmetik.

3de Klasse (Hommel). Efter Steens elementære Arithmetik fra § 1 til § 35 med dertil hørende mathematiske Opgaver.

4de Klasse (Hommel). Efter Steens elementære Arithmetik A. fra § 54 til Enden samt repeteret hele Bogen, B. § 1 til § 54 (begge Partier med tilhørende mathematiske Opgaver). Efter Steens elementære Algebra har A. desuden gjennemgaaet Læren om Potens og Rød, Ligninger af 1ste Grad med een og flere Ubekjendte, samt af Logarithmer, hvad der er nødvendigt til deres Brug. Eleverne af denne Afdeling have stadtig haft Ligninger at løse, samt Regneopgaver, der kræve Anvendelse af Logarithmer, at besvare.

Regning.

1ste Klasse (Røck). Rabens Regnebog: de 4 Regningsarter i ubenævnte og benævnte Tal. Nogle af de Glinske Resolution og Reduction. Hovedregning.

2den Klasse (Melchior og Jørgensen). Efter Grünsfelds Regnebog Resolution og Reduction samt Reguladetri med hele Tal. Øvelse i Hovedregning.

3die Klasse (Jørgensen). Efter Grünsfelds Regnebog Reguladetri med hele Tal, Brøk og Reguladetri med Brøk. Øvelse i Hovedregning.

4de Klasse (Jørgensen). Efter Grünsfelds Regnebog, A. har gjennemgaaet hele Bogen, B. Reguladetri med Brøk. Øvelse i Hovedregning.

Opgaverne til den skriftlige Examen have for Skolens eldste Afdeling været følgende:

Dansk Stiil.

1. At fremhæve nogle af de vigtigste Opfindelser, der have havt størst Indflydelse paa Menneskehedens Forædling.
2. At fremstille de vigtigste Træk i Hugenotfrigene i Frankrig.

Thysk Stiil.

To Kammerader i et Regiment, som altid laae sammen i et Qvarter, havde Alt fælleds¹⁾ med hverandre. Den ene var en meget udsvoevende Karl, og man kunde aldrig betroee ham Penge; den anden havde derfor altid Pengepungen, hvilket dog ikke hjalp meget, thi den første plyndrede ofte hans Lomme om Natten. Efterat han længe havde tænkt paa, hvorledes han skulle udfinde et Middel, derimod, funde han endelig en Morgen fortælle, at han havde narret²⁾ sin Kammerad. Hvorledes da? spurgte de. Jo, svarede han, jeg gjemte mine Penge i Nat³⁾ i hans egen Lomme, thi jeg vidste nok, at han ikke vilde søger dem der.

¹⁾ gemeinschaflich. ²⁾ anführen. ³⁾ heute Nacht.

Fransk Stiil.

Agæsilaus¹⁾, Konge over Spartanerne²⁾, der er berømt ved talrige Krigstog, var til³⁾ samme Tid en fortræffelig Fader og fandt en sand Fornsielse i⁴⁾ at lege hjemme med sine smaa Børn. Saaledes⁵⁾ leb han en Dag med dem gjennem Bærelset, ridende paa en Stok som paa⁶⁾ en lille Hest, da en af hans Venner traadte ind, som blev forundret over at see, at Kongen havde gjort sig til Barn⁷⁾. Min Kjære! sagde Agæsilaus til ham, fortel ikke Nogen hvad Du seer her, førend Du selv er bleven Fader.

¹⁾ Agésilas. ²⁾ Spartiate. ³⁾ en. ⁴⁾ à. ⁵⁾ cest ainsi que. ⁶⁾ en guise de. ⁷⁾ at gjøre sig til Barn: se faire l'enfant.

Engelsk Stil.

Herr L. og Dr. J. spiste en Dag til Middag hos Herr Recamier. Herr L. sat sin Blads¹⁾ imellem Fru Recamier, denne berømte Skjønhed, og Mad. de Staël, der var kendt for sit Vid og sine bidende²⁾ Svar, og da han ønskede at sige noget Behageligt til Damerne, udbredt han: Hvor jeg er lykkelig ved saaledes at sidde imellem Vid og Skjønhed. Ja, Hr. L., svarede Mad. de Staël, og uden at besidde enten det første eller det sidste. Dr. J. derimod, som havde til Nabo en meget snakkesalig³⁾ Dame, tog sun lidet Hensyn⁴⁾ til hende. Damen sagde dersor til ham: Hvorledes, Doctor! jeg troer, De foretrækker Herrernes Selskab. Aldeles ikke, min Frue! svarede han, jeg holder særlig meget af Damernes Selskab, jeg holder af Deres Skjønhed, men jeg holder også af deres Tavshed.

¹⁾ to be seated. ²⁾ sarcastical. ³⁾ talkative. ⁴⁾ to take notice of.

Regning.

1. En Bexel stor 12,500 Pf skal paa Grund af Omstendighederne indfries af en af de tre Endossenter, der findes paa den. Da imidlertid ingen af dem kan disponere over den hele Sum, blive de enige om gjensidig Understøttelse, og det viser sig da, at naar den første Endossent skal indfrie Bexlen, maa han foruden sin egen Formue have Tolvtedelen af den andens; skal den anden indfrie den, maa han have $\frac{4}{5}$ af den tredies; hvis endelig den tredie skal indfrie den, maa han have Halvdelen af den førstes og Tjerdedelen af den andens. Hvor meget ejer da enhver af de 3 Endossenter?

2. Hvorlange har en Capital paa 320 Pf 90 β indestaet i Sparekassen, der giver en halvaarlig Rente af $1\frac{3}{4}\%$, naar den umiddelbart efter Juli Termin dette Aar er ligesaa stor som en Capital paa 347 Pf , der siden Juni Termin 1857 har indestaet i Bifuben, hvor den halvaarlige Rente er $1\frac{9}{10}\%$?

3. Hvormeget er 270 hollandske Ducater i dansk Mønt? Man veed, at der af 1 $\frac{1}{4}$ fint Guld udmonedes 68 $\frac{2}{3}\%$ hollandske Ducater, og af 1 $\frac{1}{4}$ fint Sølv 18 $\frac{1}{2}$ \varnothing , samst at 1 $\frac{1}{4}$ fint Guld er liig med 15 $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{4}$ fint Sølv.

4. Et Kør, hvis Diameter foroven er 5 $\frac{1}{2}$ Fod og forneden 4 $\frac{1}{2}$ Fod har en Dybde af 4 Fod. Hvormange Tønder Öl á 4 $\frac{1}{4}$ Cubiffod fylder dette Kør?

De Boger, som skulle bruges i Skoleaaret 1860-61.

1ste Klasse.

Den nye Psalmebog. Hjorts Børneven. Trydes Digte og Rym. Hallagers tydse Læsebog. Rabens Negnebog. En Neguetabel.

2den Klasse.

Balslevs Bibelhistorie. Balles Lærebog. Catechismus. Den nye Psalmebog. Holsts Smaadigte til Udenadslæsning. Hjorts Børneven. Hallagers tydse Læsebog. Jürs Arf. Ahns Lærebog i det franske Sprog. Røfeds (Thriges) Fædrelandshistorie. Langbergs forberedende Geographi. Grünfelds Negnebog for Almueskolernes mellemste og øverste Klasser. Et Atlas.

3die Klasse.

Balles Lærebog. Balslevs Bibelhistorie. Det nye Testament. Den nye Psalmebog. Holsts Smaadigte til Udenadslæsning. Hjorts Børneven. Boysens danske Grammatik. Rungs tydse Læsebog for de lavere Klasser. Meyers tydse

Grammatik. Fürs og Rungs Materialier til tydsk Stil. Ahns Lærebog i det franske Sprog. Listovs engelske Elementarbog. Kosods fragmentariske Verdenshistorie. Allens Udtog af Fædrelandshistorie. Kosods (Thriges) Geographi. Lütkens Dyrerigets Naturhistorie. Mundts Geometri. Steens elementære Arithmetik med tilhørende mathematiske Opgaver. Grünfelds Regnebog. Et Atlas. Et Tegnebestik.

4de Klasse.

Balles Lærebog. Catechismus. Balslevs Bibelhistorie. Det nye Testamente. Den nye Psalmebog. Holsts større poetiske Læsebog. Boysens danske Grammatik. Schillers „Geschichte des dreißigjährigen Kriegs“. Meyers tydsk Grammatik. Grønbergs tydsk Stiløvelsebog. Fürs og Rungs Materialier til tydsk Stil. Et tydsk Lexicon. Borringss franske Læsebog for Mellemklasserne. Ahns Lærebog i det franske Sprog. Borringss franske Grammatik. Et fransk Lexicon. Repps „English Stories“. Et engelsk Lexicon. Mariboes engelske Formlære. Kosods fragmentariske Verdenshistorie. Allens Udtog af Fædrelandshistorien. Millings Geographi. Lütkens Dyrerigets Naturhistorie. A. Mundts Stereometri. B. Mundts Geometri. A. Steens elementære Algebra (om Potens, Rad, Logarithme samt Ligninger). B. Steens elementære Arithmetik med tilhørende mathematiske Opgaver. Grünfelds Regnebog. Et Atlas. Et Tegnebestik.

Den skriftlige Deel af Skolens Examen har været afholdt
Tirsdag den 1ste, Onsdag den 2den og Torsdag den 3die Maj.

Skolens mundtlige Examen afholdes :

Mandag den 21de Maj.

- Kl. 8. 4de Kl. Dansk.
3die Kl. Mathematik.
Kl. 10. 4de Kl. Arithmetik.
3die Kl. Historie.
Kl. 12. 2den Kl. Historie.
1ste Kl. Religion.

Tirsdag den 22de Maj.

- Kl. 8. 4de Kl. Engelsk.
3die Kl. Geographi.
Kl. 10. 2den Kl. Tydsk.
1ste Kl. Dansk.
Kl. 12. 4de Kl. Geometri.
3die Kl. Religion.
2den Kl. Regning.

Onsdag den 23de Maj.

- Kl. 8. 4de Kl. Geographi.
3die Kl. Hovedregning.
Kl. 10. 4de Kl. Tydsk.
3die Kl. Naturhistorie.
Kl. 12. 4de Kl. Hovedregning.
2den Kl. Dansk.
1ste Kl. Tydsk.

Torsdag den 24de Maj.

- Kl. 8. 4de Kl. Historie.
3die Kl. Dydsk.
Kl. 10. 4de Kl. Fransf.
2den Kl. Geographi.
Kl. 12. 3die Kl. Engelsk.
2den Kl. Religion.
1ste Kl. Geographi.

Fredag den 25de Maj.

- Kl. 8. 4de Kl. Religion.
3die Kl. Dansk.
2den Kl. Fransf.
Kl. 10. 4de Kl. Naturhistorie.
3die Kl. Fransf.
1ste Kl. Regning.
Kl. 12. Sang.

Bed den mundtlige Deel af Examens ville Elevernes skriftlige Arbeider samt Skrive- og Tegneprover være fremlagte.

Til at overvære Examens indbydes Elevernes Forældre samt Enhver, der interesserer sig for Skolen.
